

Un projecte pioner que posa al centre les necessitats de les mares i pares interns privats de llibertat i de les seves famílies

- **L'associació Nius impulsa el projecte *Meraki: la família al centre* per acompanyar a mares i pares privats de llibertat i a les seves famílies per facilitar el dret d'exercir el rol parental dins l'àmbit penitenciari.**
- **El projecte compta amb la implicació de professionals de diferents disciplines del sistema penitenciari, organitzats en grups de treball de responsabilitat parental i d'experts externs, que treballen els rols de parentalitat, les relacions familiars i la infància.**
- ***Meraki: la família al centre* s'estén per tot el territori penitenciari català, gràcies al suport econòmic del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, la Fundació Barça i la Diputació de Barcelona.**
- **Es treballa per reduir l'impacte que provoca en els vincles familiars la privació de llibertat de pares i mares, i contribuir a la disminució de la reincidència.**

Des de 2023, l'equip del projecte desenvolupa accions a tots els centres penitenciaris, per acompanyar a mares i pares privats de llibertat, a les seves famílies i a professionals del sistema penitenciari organitzats amb la Comunitat de Pràctiques de Responsabilitat Parental del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE) del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, per facilitar el dret d'exercir i millorar el rol parental dins l'àmbit penitenciari.

La importància de teixir vincles

L'empresonament a més de l'absència de llibertat implica la privació dels rols familiars que impacta greument en el benestar d'aquests fills i les seves famílies. Per contra, l'exercici d'un rol parental actiu i responsable constitueix un factor preventiu de la reincidència. Meraki és un projecte integral que contribueix a fer un canvi de paradigma dins el sistema penitenciari posant la família al centre. És una de les primeres experiències a nivell europeu i pionera a nivell espanyol, que treballa amb els Grups de Responsabilitat Parental (GGRP) per reconèixer i visibilitzar el paper essencial de la família per l'equilibri i l'enfortiment social tant a dins com fora dels sistema penitenciari; mitigar l'efecte negatiu que té sobre infants i joves la detenció dels pares, amb l'objectiu de protegir el desenvolupament dels fills; promoure la reunificació familiar, quan correspon, i dotar als professionals que formen part del sistema penitenciari d'eines, coneixements, accions i bones pràctiques per garantir la gestió del rol parental dins la presó. "La nostra missió és contribuir a reduir l'impacte que produeix el sistema penal sobre les famílies que tenen un referent a la presó i garantir els drets dels infants afectats col·lateralment per una condemna penal", asseguren Helena Cabo i Belén Masola, directores del projecte.

Com ho fem?

Nius és l'entitat sense ànim de lucre que impulsa Meraki, atenent a les necessitats reals dels centres penitenciaris per tal que les propostes arrelin i es consolidin. Creen projectes dirigits específicament a les necessitats de fills i filles amb referents adults privats de llibertat, on ells són els protagonistes i es cuida el seu entorn familiar i social. Per consolidar aquest treball es creen recursos educatius, artístics i de mediació pels professionals i les institucions que formen part del sistema penitenciari.

Meraki es desenvolupa a tot el sistema penitenciari català de forma progressiva i transversal amb 5 línies de treball:

* **Eix terapèutic.** Es creen espais d'encontre amb grups de mares, pares, familiars i professionals, per treballar com abordar les relacions familiars dins l'àmbit penitenciari i com comunicar als menors i al seu context social l'existència d'un referent adult privat de llibertat.

* **Famílies en joc.** Es desenvolupen diferents activitats esportives, artístiques i educatives, seguint, per una banda, la Metodologia SportNet de la Fundació Barça, que fomenta valors de vincle familiar amb activitats de joc i esport, i per l'altra, s'organitzen grups de treball artístic per millorar els espais familiars dins els centres i s'organitzen Trobades Familiars.

* **Experiències escèniques.** Es fa una mentoria artística de les produccions escèniques creades dins els Tallers de Teatre dels Centres Penitenciaris.

* **Formacions a professionals del sistema penitenciari.** Aquests professionals són els actors clau per garantir l'èxit de qualsevol intervenció, amb un canvi de mirada que posi la parentalitat al centre.

* **Avaluació i seguiment.** L'investigador Rodrigo Carcedo González, professor titular del departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat de Salamanca i director d'HIPRIFAM i el grup de recerca "Familia, prisión y vulnerabilidad social", en col·laboració amb Nius, mesura l'impacte de Meraki des del disseny de l'avaluació, la implementació i l'anàlisi dels resultats del projecte.

Teixim aliances

Meraki és fruit de la suma de diferents entitats i institucions que treballen per assolir els objectius. El projecte s'ha fet realitat gràcies al suport del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica de la Generalitat de Catalunya; la Fundació Barça, la Universitat de Salamanca, l'associació d'acompanyament a l'aprenentatge familiar La Melica, el projecte terapèutic i pedagògic especialitzat en la condició masculina EntreHomes, el Centre d'Estimulació Infantil de Barcelona (Ceib) i Indeed Social Consulting.

Treballant per la reinserció

Nius és una associació sense ànim de lucre que des de 2019 treballa dins i fora de l'àmbit penitenciari, fomentant a través de l'art, l'educació i la mediació, vincles sans, respectuosos i de qualitat entre famílies, professionals i institucions. Com a entitat social, rep el suport del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica; forma part de la Taula de Participació Social; és membre de la Comunitat de Pràctiques de la Responsabilitat Parental del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE) de la Generalitat de Catalunya, i participa del disseny de propostes pedagògiques, artístiques i de mediació dins els Grups de Gestió i Responsabilitat Parental dels Centres Penitenciaris. Nius ha estat guardonat pel Departament de Justícia, Drets i Memòria l'any 2023 per la seva implicació i dedicació professional amb els serveis de mesures penals, de reinserció i atenció a la víctima.

Comunicació Nius

Olga Vallejo – 606 520 334 – projectenius@gmail.com

Un projecte parental de:

www.projectenius.com
@projectenius

Amb el suport de:

Amb la participació de:

EntreHomes

